

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

РЕЦЕНЗИЯ

От: Проф. д-р Тилчо Колев Иванов
Научна специалност: Икономика и управление на отбраната
ВУ / УНСС – Клуб на ветераните

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“ /научно направление 3.8 Икономика, научна област Обществени науки в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Национална и регионална сигурност /факултет Икономика на инфраструктурата на УНСС, съгласно Решение на АС № 5/10.12.2025 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №654/06.03.2026 г. на Зам.-ректора по НИД на УНСС.

2. Информация за кандидатите в конкурса

В конкурса участва само един кандидат – гл. ас. д-р Атанас Димитров Димитров, роден през 1984 г. в гр. Ямбол.

Кандидатът е получил бакалавърска и магистърска степен по „Икономика на отбраната и сигурността“ в 2008 и 2009 г. и докторат в КНРС в периода 20011-2014 г. по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (Икономика на отбраната и сигурността“. Дисертационния труд на кандидата е на тема „Икономически аспекти на операциите за запазване на мира“.

През 2015 г. е хоноруван преподавател, а в периода 2016 - 2020 г. е асистент в КНРС. След 2020 г. и до сега е главен асистент в КНРС. Изпълнявал е задължения на старши експерт в Центъра за изследователски и образователни проекти на УНСС, Мениджър на Националната мрежа за решения за устойчиво развитие на SDSN Bulgaria (координирана от УНСС). Научен секретар на КНРС е след 2024 г. и член на Факултетната комисия за насърчаване и оценяване на научноизследователската дейност на Факултет „Икономика на инфраструктурата“.

В периода от 2017 г. до сега е участвал в инициативи на множество университети и организации. Гост-лектор е бил във: [War Studies University](#), Варшава (2019); [University of Salamanca](#), Испания (2021); Department of Political

Sciences, [Luiss Guido Carli](#), Рим (2023); Università degli Studi di Perugia, Перуджа (2023); Festival dello Sviluppo Sostenibile 2024, организиран от [Luiss Guido Carli](#) Università, Рим, (2024); [Università degli Studi Niccolò Cusano](#), Рим (2025); Department of Political Sciences, [Luiss Guido Carli](#), Рим (2025). Участвал като консултант и участник в редица образователни инициативи в страната и чужбина.

Получил е допълнителна квалификация в курсове по: политика на сигурността и отбраната; миграция; хуманитарни проблеми; прозрачност и интеграция; мироопазване; ядрена сигурност; младежи в действие; иновации.

Участвал е в разработката на международни проекти: антикорупция; разнообразие и инклузивност; технологии с двойна употреба; икономическо, антикорупционно и конфликтологично образование; ядрена и сигурност в конфликтни зони. Работил е по пет национални и четири проекта на УНСС.

Работил е осем месеца като доброволец в център за настаняване на деца отдалечени от техните семейства със съдебна заповед.

Владее е различна степен английски, италиански, испански и немски език.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1.Изпълнение на количествените изисквания

Предложената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в УНСС показва 1845 точки, което е около 2,5 пъти повече от минималния праг от 700 изисквани точки.

3.2.Изпълнение на качествените изисквания

От картата за качествените показатели и тяхното допълнение е видно, че кандидатът изпълнява качествените изисквания за новата академична длъжност. Той е утвърден изследовател, опитен лектор с университетски и международен принос в преподавателската дейност, автор и преподавател по редица учебни курсове и учебник по дисциплина „Международни операции“, който активно работи и има принос за утвърждаване на доброто име на УНСС, за утвърждаване и развитие на добрите управленски практики, академични традиции и дух в университета.

Съветът по хабилитация на УНСС с Протокол No 11/06.11.2025 г. взема решение, че кандидатурата на гл. ас. Атанас Димитров Димитров съответства на количествените и качествени изисквания, приети от АС на УНСС. Предлага на КНРС да инициира конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“ в УНСС.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Кандидатът по конкурса е натрупал значителен преподавателски опит, включващ участие и съучастие в разработка на учебни програми по редица дисциплини, авторство и съавторство на учебници и монографии.

В периода 2015/2020 г. като щатен преподавател има 284 часа лекционна заетост от 1290 часа упражнения. Преподава по дисциплини: Корпоративна

сигурност; Медии и национална сигурност; Основи на политиката за сигурност; Управление на сигурността; Международни операции; Актуални проблеми на корпоративната сигурност; Механизми за вземане на решения в ЕС; Международна и национална сигурност и Организация на корпоративната сигурност.

В периода 2020/2025 г. има 893 часа лекции и 600 часа упражнения. Преподава по дисциплини: Икономика на военните съюзи; Сигурност в Интернет; Механизми за вземане на решения в ЕС; Международна и национална сигурност; Администрация на вътрешния ред и сигурност; Мениджмънт на отбраната и сигурността и Европейска архитектура за сигурност.

В предходния 10 годишен период на работа като асистент в КНРС е изградил необходимата степен на подготвеност за заемане на новата академична длъжност. Тази подготвеност отговаря напълно на спецификата на обявения конкурс за доцент по специалност „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“.

5. Обща характеристика на представените научни трудове/публикации

5.1. Основни направления на изследователската дейност

Кандидатът систематизира изследванията си в 7 групи – А, Б, В, Г, Ж, З, И, К.

Група А включва документи за защита на дисертационния труд на кандидата за ОНС Доктор на тема „Икономически аспекти на операциите по опазване на мира“.

Група В съдържа хабилитационния труд на тема „Влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на Целите на ООН за устойчиво развитие“.

Група Г включва публикувани глави от колективни монографии:

1/ Раздел 6 „Мерки за подкрепа на заетостта по време на пандемията COVID-19.“, в съавторство с д-т В. Павлов от „Моделиране, анализ и социално-икономически мерки за намаляване на негативните последици от пандемията Covid-19“. Разделът анализира влиянието на мерките на европейско ниво, мерките в страната, добри практики от опита на други държави и заключение за негативните ефекти върху страната.

2/ Глави 1 и 2 от „Насоки за сигурността на хуманитарните работници в рискови зони“, включващи Глава 1. За хуманитарната дейност – накратко и Глава 2. Работа в условията на влошена среда за сигурност. Тези раздели включват

характеристиките и предизвикателствата на хуманитарната дейност и особеностите на работа в несигурна среда.

Група Ж представя статии и студии, индексирани в Scopus и (или) Web of Science”, вкл:

- „Economic Challenges to Ukrainian Refugee Integration in Central and Eastern Europe (A. Dimitrov, V. Pavlov).
- The EU’s Approach to Irregular Migration (A. Dimitrov, T. Penkova).
- Mixed Migration after the Taliban Takeover in Afghanistan: State Capacity and public Perceptions in Bulgaria (A. Dimitrov, V. Pavlov). Статията анализира значимия миграционен поток от търсещи убежище в ЕС след вземането на властта от Талибаните в Афганистан. Разглежда величината на търсещите убежище в България през 2021 г., националната политика за тях и използваната методология за анонимно допитване на българските граждани за нейното характеризиране. Анализира и дискутира резултатите от анкетното проучване за интеграция на търсещите убежище.
- Illegal Trade in Tobacco Products Indicator In Environmental Technology Resources (D. Dimitrov, G. Penchev, K. Pudín, G. Pavlov, A. Dimitrov, V. Pavlov, T. Penkova, N. Petrov). Разделът представя индикатори за нелегалната търговия, проектирани да визуализират и проследяват глобалната рамка за тази търговия. Индикаторите интегрират данни, контрабандни дейности, свързани рискове и нелегални практики.

Група З включва три раздела от учебник Корпоративна сигурност Първият разглежда същността на индустриалния и противодействието на икономически шпионаж и икономически шпионаж (20). Вторият – същността и мерките за повишаване на персоналната сигурност на корпорацията (21). Третият – същност и мерки за противодействие на организираната престъпност на корпорацията (22).

Група И включва служебни бележки за участие в 12 международни, национални и университетски проекти.

Кандидатът е представил 31 публикации, от които 4 в Scopus за своята изследователска дейност. Те ще бъдат анализирани с поредния си номер в предложения от автора списък.

Анализът на трудовете на кандидата дава основание за разграничаване на следните три основни и 3 поддържащи направления на изследователската му дейност:

- Икономика на отбраната – хабилитационен труд - 6 и трудове - 2, 5, 9, 11, 15, 16, 19, 24, 30.
- Въоръжени конфликти – трудове 6, 7, 12, 28

- Проблеми на миграцията – трудове 1, 4, 8, 10, 13, 14, 27, 28, 29.
- Икономическа престъпност – трудове 3, 22, 26, 31.
- Проблеми на: Висшето образование – трудове 18, 23; . Корпоративна сигурност – трудове 20, 21 и Управление на промяната – трудове 16, 25; Социални проблеми – трудове 16, 17.

5.2. Обобщение на получените научни и научно-приложни резултати

Научните и научно приложни резултати от публикационната и изследователска дейност са свързан с голям брой и широко обхватно насочени поддържащи трудове на кандидата. Голяма част от тях са посочени в предложените от кандидата приноси. Прегледът на представените трудове в списъка на кандидата, вкл. неговото допълнение в контекста на конкурсната специалност позволява да се направят следните изводи за получените научни и научно-приложни резултати.

Първото направление на изследване „Икономика на отбраната“ включва 9 публикации, вкл.: две самостоятелни монографии „Операции в подкрепа на международния мир и сигурност“ и „Международни операции в подкрепа на мира и сигурността“, които ще бъдат анализирани в следващата подточка; едно участие в колективна монография, издание на БАН и шест публикации в различни издания (Language Skills in UN Operations – 8 стр.; Демографски процеси и тяхното значение за националната сигурност – 6 стр.; Providing Military Assistance to Ukraine – ethical and economic aspects – 17 стр.; COVID-19 Pandemic and Defence Spendings – 14 стр.; Teaching Peace Studies in Higher education – 14 стр. Тази група публикации допринасят за изясняване на критични процеси и ефекти от мерки за развитие на икономиката на отбраната.

Второто направление „Въоръжени конфликти“ включва хабилитационния труд „Влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на Целите на ООН за устойчиво развитие“, монографията „Насоки за сигурността на хуманитарните работници в рискови зони“, които ще бъдат разгледани в следващата подточка и още две публикации: Влияние на въоръжените конфликти в региона на МЕНА върху нерегламентираната миграция – 8 стр. и Protected conflicts in OSCE Area - 8 стр. Тази група публикации разширяват знанията и овладяване на факторите за разрешаване на военни конфликти

Третото направление на изследване включва 8 публикации, изследващи проблемите на миграцията: Refugee Access to Education in Bulgaria – 8 стр.; The EU’s Approach to Irregular Migration - 9 стр.; Refugee Employment in Bulgaria – 12 стр.; Economic Challenges to Ukrainian Refugee – 20 стр.; EU-Third Countries

Cooperation in Managing Irregular Migration – 6 стр.; Mixed Migration After Taliban in Afghanistan – 18 стр.; Refugee Integration- EU Alternative – 16 стр. и Миграцията в ЕС – митове и реалности – 6 стр. Публикациите по проблеми на миграцията са значимо условие за подобряване на националната политика за справяне с нея.

Четвъртото направление обединява трудове с различна насоченост: 1/Три публикации по корпоративна сигурност: Socio-economic Aspects of Illicit Tobacco Trade – 4 стр. ; Challenges of Illicit Trade in Tobacco – 15 стр. Първата се фокусира върху социално-икономическите аспекти на незаконната търговия с тютюн, а втората с промените в борбата с незаконната търговия с тютюн; 2/Една публикация по проблеми на висшето образование: COVID – Impact on Higher Education – 11стр.; 3/Една публикация „Съпротивата при управление на промяната“ – 9 стр. в Сборник Управление на промяната, Изд. ИК УНСС. Тези публикации са реакция на възникващи текущи проблеми в националната политика и дейността на КНРС.

Като цяло трудовете на кандидата имат значим принос за детайлното проучване на проблемите на икономиката на отбраната, въоръжените конфликти и миграцията в страната и подобряване на свързаните с тях политики. Резултатите от изследванията са полезни и подпомагат и обучението на студентите по предмета на конкурса.

5.3. Преценка на монографиите като самостоятелен обект на рецензиране.

Трудовете на кандидата включват три самостоятелни и един колективен монографичен труд.

Хабилитационният монографичен труд по конкурса „Влияние на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в контекста на Целите на ООН за устойчиво развитие“ от 2025 г. със 165 стр. изследва връзката на конфликтите с продоволствената сигурност на критични региони и страни в света. Фокусира се върху дефинициите и характеристиките на видовете въоръжени конфликти. Дефинира категорията продоволствена сигурност, индекс на глада на ниво домакинства. Представя Целите на ООН за устойчиво развитие и Дневен ред до 2030 г. Оценява влиянието на въоръжените конфликти върху продоволствената сигурност в избрани региони. Приносен резултат е предложени преглед на методите за изследване на връзката на конфликтите с продоволствената сигурност, подкрепени с уроците от практиката на въоръжени конфликти в Йемен, Сирия и Газа. Изследването завършва с рационални предложения за справяне с негативното влияние на конфликтите върху продоволствената сигурност. Обхватът, новостта за националната публикация и качеството на това изследване е основание да бъде приет като основен хабилитационен труд на кандидата в обявения конкурс.

Първият самостоятелен труд на кандидата е публикация от 2015 г. с 218 стр. на тема „Международни операции в подкрепа на мира и сигурността“, който е използван за обучение на студенти във факултет Икономика на инфраструктурата и КНРС. Трудът разглежда видовете и ролята на операциите за подкрепа на мира и сигурността от изпълняващите ги – ООН, НАТО, ЕС и други регионални и национални организации. Анализира икономическите и други аспекти на тези организации и участието на нашата страна в тях. Монографията подчертава значимостта на международното и сътрудничество и коопериране на усилията за гарантиране на мира в критични региони в света. Принос на труда е критичната оценка на националното участие в операциите на ООН в периода 2000 - 2015 г.

Вторият самостоятелен труд „Операции в подкрепа на международния мир и сигурност“ от 2024 г. с 247 стр. задълбочава изследването на международните операции. Допълва предходните изследвания на автора с основни понятия и термини за изследванията на мира и сигурността, основно за въоръжените конфликти и видовете операции за тяхното предотвратяване, възстановяване, опазване, налагане и изграждане на мир. Задълбочава анализа на участието, ролята и ефектите от дейността на основните организации. Изяснява и анализира връзката между мироопазващата дейност и засегнатите икономики, както и на провеждащите операциите организации. Изследването разширява анализа на българското участие в по-дълъг период в контекста на амбицията на страната за присъединяване към ЕС и НАТО. Променя предходната от негативна към активна оценка за националното участие в операциите, основно на резултатите от мисията „Решителна подкрепа“ в Афганистан. Трудът допълва изследването с анализ на военно-политически и други аспекти на вземането на решения за националното участие в операции. Оценява политически, социални, финансови, персонални фактори. Не пропуска възникващите предизвикателства пред участията. Допълва изследването с ролята на гражданско-военните отношения, ролята на жените, защитата на цивилните и други силови средства за провеждане на операциите.

Колективната монография от 2025 г. за „Насоки на сигурността на хуманитарните работници в рискови зони“ със 188 стр. се фокусира върху грижата за участващите в операции хуманитарни работници. След представяне на хуманитарната дейност и описание на влошената среда за сигурност, трудът представя приложими модели за сигурност при провежданите мисии. Акцентира върху оценяването, планирането и организирането на политиката за сигурност на мисиите. Изяснява обхвата на дейностите по взаимодействие с военните, изкуството на преговорите, оцеляването и поведението в групите. Изследването има характер на ръководство, което завършва с препоръки за конкретни практически действия на гарантиране на сигурността на участващите в хуманитарните операции.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

В материалите по конкурса кандидатът посочва редица приноси резултати в областите по Икономика на отбраната, Въоръжените конфликти, Миграцията и Обучението. Приемам предложените приноси и считам за най-съществени следните от тях:

- Проучени конкретни политически, икономически и социални фактори, влияещи на икономиката на отбраната.
- Изследвана и апробирана връзка между въоръжени конфликти и продоволствена сигурност в контекста на Целите за устойчиво развитие и в частност предотвратяване на глада на ООН.
- Разкрита липсата на ефикасна национална политика за интеграция на бежанци и необходимост от създаване на нова национална програма за тяхната интеграция в страната.
- Създадената нова дисциплина „Бежанци и принудителна миграция“, показваща изграждане и перспектива в КНРС за развитие на изследователски и академичен капацитет по миграционните процеси.
- Изпълнените изследвания, публикации и мениджмънт на SDSN Bulgaria и съдействие в национален и международен план за постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие.

Тези приноси характеризират кандидата като опитен изследовател и преподавател по специалност „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“. Те са основна гаранция за бъдещо успешно бъдещо развитие в професионалното направление и специалността.

7. Критични бележки и препоръки

Към трудовете на кандидата могат да се направят следните бележки:

- Осъществявания преход от либерална към меркантилно-реалистична политика и активизиране на военните конфликти в света поставят под съмнение успешното постигане на Целите на ООН за устойчиво развитие и влошаване на продоволствената сигурност, не само в региони и държави участващи в конфликти, но и в такива извън засегнатите пряко зони. Препоръчвам разширяване на следващите авторски изследвания към тези зони.
- Резултатите от трудовете на кандидата без съмнение представят значим принос за разбиране на глобалната и ограничената националната политика за участие във военни конфликти и международни операции в подкрепа на мира и сигурността. Националното участие е резултат на външната политика на страната и конкретните стратегически, организационни и оперативни решения и действия на МВНР за участие на страната в глобалните и регионални инициативи. Тази информация се нуждае от анализ и публично представяне. Препоръчвам следващите публикации на кандидата да анализират националната политика за международните операции.

- Още по-малко в научната литература е осветен въпроса за позициите на националните неправителствени организации за постигане на Целите за устойчиво развитие, възникващите военни конфликти, миграцията и бежанците. Анализът на дейността и активността на тези организации е предпоставка за изграждане и адекватна националната политика по тези критични въпроси.

- Препоръчвам също в бъдещите изследвания подчертаване на глобалните и национални икономически аспекти на политиката и конкретните операции за глобална, регионална и локална сигурност. Голям интерес представлява изследването на икономическите аспекти на политиката на ЕС и нашата страна за участие в операции за възстановяване на мира между Русия и Украйна, както и на участието на страната в инициирания от президента Тръмп Съвет за мир за Палестина.

Направените бележки и препоръки не променят високата положителна оценка за постигнатите резултати и приноси от изследователската и образователна дейност на кандидата. Те имат стойност като препоръки за бъдещата му изследователска дейност.

8. Заключение

Анализът на документите от конкурс за академична длъжност „доцент“ по научна специалност „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“, от *научно направление* 3.8 Икономика на *научна област* Обществени науки в УНСС с единствен кандидат гл. ас. д-р Атанас Димитров Димитров дава основание за извода, че същия отговаря на изискванията на Закона за академичните степени, на Правилника за неговото прилагане и Правилника за организация и провеждане на конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в УНСС. Предлагам на научното жури по конкурса да предложи на академичното ръководство на Университета да назначи кандидата за „доцент“ по посочената специалност „Икономика на отбраната, въоръжени конфликти и миграция“ в КНРС на УНСС.

31 март 2026 г. / София

Подпис:

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

REVIEW

By: Prof. Dr. Tilcho Kolev Ivanov

Scientific specialty: Defense Economics and Management

Higher Education Institution: UNWE – Veterans Club

Regarding: competition for associate professor in the scientific specialty "Defense Economics, Armed Conflicts and Migration" /scientific direction 3.8 Economics, scientific field Social Sciences at UNWE.

1. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of National and Regional Security / Faculty of Infrastructure Economics of UNWE, according to Decision of the Academic Council No. 5/10.12.2025. I participate in the scientific jury of the competition according to Order No. 654/06.03.2026 of the Vice-Rector for Research and Development of UNWE.

2. Information about the candidates in the competition

Only one candidate participated in the competition – Senior Assistant Professor Dr. Atanas Dimitrov Dimitrov, born in 1984 in the city of Yambol.

The candidate received a bachelor's and master's degree in "Economics of Defense and Security" in 2008 and 2009 and a doctorate at the National Academy of Sciences of the Republic of Bulgaria in the period 20011-2014 in the professional field 3.8.

Economics, scientific specialty "Economics and Management (Economics of Defense and Security). The candidate's dissertation is on the topic "Economic Aspects of Peacekeeping Operations".

In 2015, he was a part-time lecturer, and in the period 2016 - 2020, he was an assistant at the CNRS. After 2020 and until now, he is a chief assistant at the CNRS. He has performed the duties of a senior expert at the Center for Research and Educational Projects of the UNWE, Manager of the National Network for Sustainable Development Solutions of SDSN Bulgaria (coordinated by the UNWE). He is the Scientific Secretary of the CNRS after 2024 and a member of the Faculty Commission for Promotion and Evaluation of Scientific Research Activities of the Faculty of Infrastructure Economics.

In the period from 2017 to the present, he has participated in initiatives of numerous universities and organizations. He is a guest lecturer at: War Studies University, Warsaw (2019); University of Salamanca, Salamanca, Spain (2021); Department of Political Sciences, Luiss Guido Carli, Rome (2023); Università degli Studi di Perugia, Perugia (2023); Festival dello Sviluppo Sostenibile 2024, organized by Luiss Guido Carli Università, Rome, (2024); Università degli Studi Niccolò Cusano, Rome (2025);

Department of Political Sciences, Luiss Guido Carli, Rome (2025). Participated as a consultant and participant in a number of educational initiatives in the country and abroad.

He received additional qualifications in courses on: security and defense policy; migration; humanitarian issues; transparency and integration; peacekeeping; nuclear security; youth in action; innovation.

He participated in the development of international projects: anti-corruption; diversity and inclusiveness; dual-use technologies; economic, anti-corruption and conflict education; nuclear and security in conflict zones. He has worked on five national and four UNWE projects.

He worked for eight months as a volunteer in a center for the accommodation of children separated from their families by court order.

He is fluent in English, Italian, Spanish and German to varying degrees.

3. Fulfillment of the requirements for holding the academic position

3.1. Fulfillment of quantitative requirements

The proposed card for fulfilling the quantitative requirements for occupying the academic position of "associate professor" at the UNWE shows 1845 points, which is about 2.5 times more than the minimum threshold of 700 required points.

3.2. Fulfillment of qualitative requirements

The card for qualitative indicators and their supplement shows that the candidate fulfills the qualitative requirements for the new academic position. He is an established researcher, an experienced lecturer with university and international contribution to teaching activities, author and lecturer of a number of courses and a textbook on the discipline "International Operations", who actively works and contributes to strengthening the good name of the UNWE, to strengthening and developing good management practices, academic traditions and spirit at the university.

The Habilitation Council of the UNWE with Protocol No. 11/06.11.2025 decides that the candidacy of the head. Assoc. Prof. Atanas Dimitrov Dimitrov complies with the quantitative and qualitative requirements adopted by the Academic Council of the UNWE. Proposes to the National Council of National and World Universities to initiate a competition for the academic position of Associate Professor in "Defense Economics, Armed Conflicts and Migration" at the UNWE.

4. Assessment of teaching and learning activities

The candidate in the competition has gained significant teaching experience, including participation and co-participation in the development of curricula in a number of disciplines, authorship and co-authorship of textbooks and monographs.

In the period 2015/2020, as a full-time lecturer, he has 284 hours of lecture work out of 1290 hours of exercises. He teaches in the following disciplines: Corporate security; Media and national security; Fundamentals of security policy; Security management; International operations; Current problems of corporate security; Decision-making

mechanisms in the EU; International and national security and Organization of corporate security.

In the period 2020/2025, there are 893 hours of lectures and 600 hours of exercises. He teaches in the following disciplines: Economics of military alliances; Internet security; Decision-making mechanisms in the EU; International and national security; Internal order and security administration; Defense and security management and European security architecture.

In the previous 10-year period of work as an assistant at the National University of the Republic of Bulgaria, he has built the necessary level of preparation to occupy the new academic position. This preparation fully meets the specifics of the announced competition for an associate professor in the specialty "Defense economics, armed conflicts and migration".

5. General characteristics of the submitted scientific works/publications

5.1. Main areas of research

The candidate systematizes his research into 7 groups – A, B, C, D, G, Z, I, K.

Group A includes documents for the defense of the dissertation work of the candidate for the ONS Doctor on the topic “Economic aspects of peacekeeping operations”.

Group B contains the habilitation work on the topic “Impact of armed conflicts on food security in the context of the UN Sustainable Development Goals”.

Group D includes published chapters of collective monographs:

1/ Section 6 “Employment support measures during the COVID-19 pandemic”, co-authored with Dr. V. Pavlov from “Modeling, analysis and socio-economic measures to reduce the negative consequences of the Covid-19 pandemic”. The section analyses the impact of measures at European level, measures in the country, good practices from the experience of other countries and a conclusion on the negative effects on the country.

2/ Chapters 1 and 2 of the “Guidelines for the security of humanitarian workers in risk areas”, including Chapter 1. About humanitarian work – in brief and Chapter 2.

Working in a deteriorated security environment. These sections include the characteristics and challenges of humanitarian work and the specificities of working in an insecure environment.

Group G presents articles and studies indexed in Scopus and (or) Web of Science”, including:

- “Economic Challenges to Ukrainian Refugee Integration in Central and Eastern Europe (A. Dimitrov, V. Pavlov).
- The EU’s Approach to Irregular Migration (A. Dimitrov, T. Penkova).
- Mixed Migration after the Taliban Takeover in Afghanistan: State Capacity and public Perceptions in Bulgaria (A. Dimitrov, V. Pavlov). The article analyzes the significant migration flow of asylum seekers to the EU after the Taliban took power in Afghanistan. It examines the size of asylum seekers in Bulgaria in 2021, the national

policy for them and the methodology used for anonymous polling of Bulgarian citizens for its characterization. It analyzes and discusses the results of the survey on the integration of asylum seekers.

- **Illegal Trade in Tobacco Products Indicator In Environmental Technology Resources** (D. Dimitrov, G. Penchev, K. Pudín, G. Pavlov, A. Dimitrov, V. Pavlov, T. Penkova, N. Petrov). The section presents indicators for illegal trade, designed to visualize and track the global framework for this trade. The indicators integrate data, smuggling activities, related risks and illegal practices.

Group H includes three sections from the textbook *Corporate Security*. The first examines the essence of industrial and countermeasures against economic espionage and economic espionage (20). The second – the essence and measures to increase the personal security of the corporation (21). The third – the essence and measures to counter organized crime of the corporation (22).

Group I includes official notes for participation in 12 international, national and university projects.

The candidate has submitted 31 publications, of which 4 in Scopus for his research activity. They will be analyzed with their serial number in the list proposed by the author.

The analysis of the candidate's works provides grounds for distinguishing the following three main and 3 supporting areas of his research activity:

- Defense Economics – habilitation work - 6 and works - 2, 5, 9, 11, 15, 16, 19, 24, 30.
- Armed conflicts – papers 6, 7, 12, 28
- Migration problems – papers 1, 4, 8, 10, 13, 14, 27, 28, 29.
- Economic crime – papers 3, 22, 26, 31.
- Problems of: Higher education – papers 18, 23; . Corporate security – papers 20, 21 and Change management – papers 16, 25; Social problems – papers 16, 17.

5.2. Summary of the obtained scientific and scientific-applied results

The scientific and scientific-applied results of the publication and research activity are related to a large number and broadly focused supporting works of the candidate. A large part of them are indicated in the contributions proposed by the candidate. The review of the presented works in the list of the candidate, incl. its addition in the context of the competitive specialty allows us to draw the following conclusions about the obtained scientific and scientific-applied results.

The first direction of research "Defense Economics" includes 9 publications, including: two independent monographs "Operations in Support of International Peace and Security" and "International Operations in Support of Peace and Security", which will be analyzed in the next subsection; one participation in a collective monograph, published by the Bulgarian Academy of Sciences and six publications in various publications (Language Skills in UN Operations – 8 pages; Demographic processes and their significance for national security – 6 pages; Providing Military Assistance to

Ukraine – ethical and economic aspects – 17 pages; COVID-19 Pandemic and Defence Spendings – 14 pages; Teaching Pace Studies in Higher education – 14 pages. This group of publications contributes to the clarification of critical processes and effects of measures for the development of the defense economy.

The second area “Armed Conflicts” includes the habilitation work “Impact of Armed Conflicts on Food Security in the Context of the UN Sustainable Development Goals”, the monograph “Guidelines for the Security of Humanitarian Workers in Risk Areas”, which will be discussed in the next subsection and two more publications: Impact of Armed Conflicts in the MENA Region on Irregular Migration – 8 pages and Protected conflicts in OSCE Area - 8 pages. This group of publications expands knowledge and mastery of factors for resolving military conflicts

The third area of research includes 8 publications examining migration issues: Refugee Access to Education in Bulgaria – 8 pages; The EU’s Approach to Irregular Migration - 9 pages; Refuge Employment in Bulgaria – 12 pages; Economic Challenges to Ukrainian Refugees – 20 pages; EU-Third Countries Cooperation in Managing Irregular Migration – 6 pages; Mixed Migration After Taliban in Afghanistan – 18 pages; Refugee Integration- EU Alternative – 16 pages and Migration in the EU – myths and realities – 6 pages. Publications on migration issues are a significant condition for improving the national policy to deal with it.

The fourth direction unites works with different focuses: 1/Three publications on corporate security: Socio-economic Aspects of Illicit Tobacco Trade – 4 pages; Challenges of Illicit Trade in Tobacco – 15 pages. The first focuses on the socio-economic aspects of the illicit tobacco trade, and the second on changes in the fight against the illicit tobacco trade; 2/One publication on higher education issues: COVID – Impact on Higher Education – 11 pages; 3/One publication “Resistance in Managing Change” – 9 pages in the Collection of Change Management, Publishing House of the UNWE. These publications are a response to emerging current problems in national politics and the activities of the CPRF.

In general, the candidate's works have a significant contribution to the detailed study of the problems of the defense economy, armed conflicts and migration in the country and the improvement of related policies. The results of the research are useful and also support the training of students in the subject of the competition.

5.3. Assessment of monographs as an independent object of review.

The candidate's works include three independent and one collective monographic work. The habilitation monographic work under the competition "Impact of armed conflicts on food security in the context of the UN Sustainable Development Goals" from 2025 with 165 pages. explores the relationship of conflicts with food security of critical regions and countries in the world. It focuses on the definitions and characteristics of the types of armed conflicts. It defines the category of food security, hunger index at the household level. It presents the UN Sustainable Development Goals and the 2030

Agenda. It assesses the impact of armed conflicts on food security in selected regions. The resulting result is a proposed review of methods for studying the relationship between conflicts and food security, supported by lessons learned from the practice of armed conflicts in Yemen, Syria and Gaza. The study concludes with rational proposals for addressing the negative impact of conflicts on food security. The scope, novelty for the national publication and the quality of this study are grounds for its acceptance as the main habilitation work of the candidate in the announced competition.

The first work of the candidate is a personal publication from 2015 with 218 pages on the topic "International Operations in Support of Peace and Security", which was used to train students at the Faculty of Infrastructure Economics and the National Research Council of the Republic of Bulgaria. The work examines the types and role of operations in support of peace and security by those implementing them - the UN, NATO, the EU and other regional and national organizations. It analyzes the economic and other aspects of these organizations and the participation of our country in them. The monograph emphasizes the importance of international cooperation and cooperation in efforts to guarantee peace in critical regions of the world. The contribution of the work is the critical assessment of national participation in UN operations in the period 2000 - 2015.

The second personal work "Operations in Support of International Peace and Security" from 2024 with 247 pages deepens the study of international operations. It complements the author's previous research with basic concepts and terms for peace and security research, mainly on armed conflicts and the types of operations for their prevention, recovery, protection, enforcement and peacebuilding. It deepens the analysis of the participation, role and effects of the activities of the main organizations. It clarifies and analyzes the relationship between peacekeeping activities and the affected economies, as well as the organizations conducting the operations. The study expands the analysis of Bulgarian participation in a longer period in the context of the country's ambition to join the EU and NATO. Changes the previous negative to active assessment of national participation in operations, mainly on the results of the "Resolute Support" mission in Afghanistan. The work complements the study with an analysis of military-political and other aspects of decision-making for national participation in operations. Evaluates political, social, financial, and personnel factors. Does not miss the emerging challenges to participation. Complements the study with the role of civil-military relations, the role of women, the protection of civilians and other means of force for conducting operations.

The 188-page collective monograph from 2025 on "Guidelines for the security of humanitarian workers in risk areas" focuses on the care of humanitarian workers participating in operations. After presenting humanitarian activities and describing the deteriorated security environment, the work presents applicable security models for the

missions being conducted. Emphasizes the assessment, planning, and organization of the mission security policy. Clarifies the scope of activities for interaction with the military, the art of negotiation, survival, and behavior in groups. The study is in the nature of a guide, which concludes with recommendations for specific practical actions to ensure the security of those participating in humanitarian operations.

6. Evaluation of scientific and applied scientific contributions

In the materials for the competition, the candidate indicates a number of contributing results in the areas of Defense Economics, Armed Conflicts, Migration and Training. I accept the proposed contributions and consider the following to be the most significant:

- Specific political, economic and social factors influencing the defense economy studied.
- Researched and tested the relationship between armed conflicts and food security in the context of the Sustainable Development Goals and in particular the prevention of hunger of the UN.
- Revealed the lack of an efficient national policy for the integration of refugees and the need to create a new national program for their integration in the country.
- The new discipline "Refugees and Forced Migration" was created, showing the construction and perspective in the CNR for the development of research and academic capacity on migration processes.
- The research, publications and management of SDSN Bulgaria and assistance at national and international level to achieve the UN Sustainable Development Goals. These contributions characterize the candidate as an experienced researcher and lecturer in the specialty "Defense Economics, Armed Conflicts and Migration". They are a basic guarantee for future successful future development in the professional field and specialty.

7. Critical notes and recommendations

The following notes can be made to the candidate's works:

- The ongoing transition from liberal to mercantile-realist politics and the intensification of military conflicts in the world cast doubt on the successful achievement of the UN Sustainable Development Goals and the deterioration of food security, not only in regions and countries involved in conflicts, but also in those outside the directly affected areas. I recommend expanding the author's subsequent research to these areas.
- The results of the candidate's work undoubtedly represent a significant contribution to understanding the global and limited national policy for participation in military conflicts and international operations in support of peace and security. National participation is the result of the country's foreign policy and the specific strategic, organizational and operational decisions and actions of the Ministry of Foreign Affairs for the country's participation in global and regional initiatives. This information needs

analysis and public presentation. I recommend the candidate's subsequent publications to analyze the national policy for international operations.

- Even less attention is paid in the scientific literature to the issue of the positions of national non-governmental organizations in achieving the Sustainable Development Goals, emerging military conflicts, migration and refugees. The analysis of the activities and activity of these organizations is a prerequisite for building and adequate national policy on these critical issues.
- I also recommend that future research emphasize the global and national economic aspects of the policy and specific operations for global, regional and local security. Of great interest is the study of the economic aspects of the policy of the EU and our country for participation in peacekeeping operations between Russia and Ukraine, as well as the country's participation in the Peace Council for Palestine initiated by President Trump.

The comments and recommendations made do not change the high positive assessment of the results achieved and contributions from the candidate's research and educational activities. They have value as recommendations for his future research activities.

8. Conclusion

The analysis of the documents from the competition for the academic position of "Associate Professor" in the scientific specialty "Defense Economics, Armed Conflicts and Migration", from the scientific direction 3.8 Economics of the scientific field of Social Sciences at the UNWE with a single candidate, Senior Assistant Professor Dr. Atanas Dimitrov Dimitrov, gives grounds for the conclusion that the same meets the requirements of the Law on Academic Degrees, the Regulations for its implementation and the Regulations for the organization and conduct of competitions for the acquisition of scientific degrees and for occupying academic positions at the UNWE. I propose that the scientific jury for the competition propose to the academic management of the University to appoint the candidate for "Associate Professor" in the specified specialty "Defense Economics, Armed Conflicts and Migration" in the CNRS of the UNWE.

March 31, 2026 / Sofia

Signature: